

Bitmeyen Senfoni: İntibak

Türkiye gündemi seçimlere kilitlense de geniş halk kesimleri için asıl gündem her zaman 'geçim' olmuştur. Gündemin sıcak kısmı nehrin yüzündeki dalgalara ve köpüklere benzer. Ama derinden, ağır ağır akan ve nihai belirleyici olan gündem geçim meselesidir. - 19.03.2014

Türkiye gündemi seçimlere kilitlense de geniş halk kesimleri için asıl gündem her zaman 'geçim' olmuştur. Gündemin sıcak kısmı nehrin yüzündeki dalgalara ve köpüklere benzer. Ama derinden, ağır ağır akan ve nihai belirleyici olan gündem geçim meselesidir.

Geçim dediğimizde ilk akla gelen kesim emekliler, emekliler dediğimizde de 'intibak' konusudur. SSK, Bağ-Kur ve memur emeklileri arasındaki maaş dengesizliğinin giderilmesi amacıyla gündeme gelen intibak, özellikle 2000'li yıllarda hep tartışma konusu oldu. Aslında 2000'den önce emekli olan SSK'lılar için intibak sorunu kısmen çözüldü. Emekli maaşlarına 350 liraya varan zamların yansıtılmasıyla, maaşlar arası intibak bir ölçüde sağlandı. Fakat henüz milyonlarca emekli için intibak sorunu bitmedi, bitecek gibi de görünmüyor.

2000 sonrası emeklilerin kaybı

Belirttiğimiz gibi son yapılan intibak çalışması sadece 2000'den önce emekli olan SSK'lıları kapsarken;

- 2000'den önce emekli olan Bağ-Kurlular
- 2000'den sonra emekli olan ve olacak SSK'lı ve Bağ-Kurlular

kapsam dışında kaldılar. Bunlar da yaklaşık beş milyon kişi ediyor. Oysa tablodan da görüleceği üzere 2014 yılı itibariyle aylıklar arası uçurum, SSK ve Bağ-Kurlular aleyhine iki kata kadar çıkmış durumda.

2014 yılı	SSK	Bağ-Kur	Emekli Sandığı
-----------	-----	---------	----------------

En düşük aylık 640 600 1.300

2000 yılından sonra emekli olan SSK'lı ve Bağ-Kurluları, memurlar karşısında sürekli kayba uğratan iki faktör var. Birincisi 1999 yılında yapılan reformla, ikincisi ise 2008 yılında uygulamaya giren yeni sistemle gerçekleşti. 1999'da yapılan düzenlemeyle memurların maaşları yine gösterge ve katsayı sistemine göre ve yüksek oranlı olarak bağlanmaya devam edildi. Buna karşın işçi ve esnafın maaşlarında erozyonu başlatan yeni hesaplama sistemine geçildi. Bugün geldiğimiz noktada SSK'dan emekli olan kişiye taban aylık olarak 640 lira bağlanırken, en düşük memur maaşı 1.300 lira civarında. Tabii ki sorun memur maaşının yüksekliği değil, diğerlerinin erimesi.

Sosyal adalet duygusu

Ülke olarak maalesef sosyal güvenlik tarihimiz pek parlak değil. Geçmiş yıllarda izlenen popülist ve gündelik politikalar, sistemin sürdürülebilirliği konusunda kaygılara neden oldu. Önce 1999'da sonra da 2008'de reformlar yapmak zorunda kaldık. Sistemi gelecek nesillere emanet edebilmek için tabii ki herkes üzerine düşen fedakarlığı yapmak durumundaydı. Fakat fedakarlık paylaştırılırken tüm kesimlere eşit dağıtılmadı. İşte asıl sorun burada. Bu ülkeye 25 yıl asgari ücretle emek vermiş bir işçinin emeği, aynı süre çalışan bir memurdan daha mı değersiz? Peki işçinin sosyal güvenlik normları neden memurdan daha düşük olsun?

Vekil çözdü, sıra asılda

Biz emekliler arasındaki intibakı yıllardır konuşaduralım. Milletvekilleri için ihtiyaç olan intibak geçtiğimiz yıl bir gecede ve bütün partilerin uzlaşısıyla gerçekleşti. 2008 yılındaki sosyal güvenlik reformu sebebiyle memuriyetten gelen vekillere 7.500 lira emekli maaşı bağlanırken, aynı haktan işçi, esnaf ve şirket ortağı vekiller mahrum kalıyorlardı. Bu büyük 'mağduriyet' gece yarısı mesaisiyle birkaç saatte çözüldü. Böylece bütün vekillerimiz 7.500 liraya kavuştu. Şimdi bu göz yaşartıcı uzlaş ve gayreti beş milyon emekli, dul ve yetim de bekliyor.

SADETTİN ORHAN / BUGÜN

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA